

Karpiński Jacek

Mgr inż. Jacek Karpiński w Turynie 9.IV.1927. Politechnikę Warszawską ukończył w r. 1951, specjalność elektronika u prof. Janusza Groszkowskiego. Studia podyplomowe w Computation Laboratory Harvard University oraz w MIT, Cambridge, Mass., USA w latach 1961-1962.

W latach 1942-1943 był członkiem Szarych Szeregów, a w 1943-1944 żołnierzem AK, batalion „Zośka”.

Odznaczony trzykrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem AK, Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski i innymi odznaczeniami. Zasłużony Obywatel Warszawy i Wrocławia. Pracę zawodową rozpoczął w ZWUE T-12 jako starszy konstruktor, projektując i produkując nadajnik krótkofalowy o mocy 2 kW NPK – 2, jednocześnie pracując jako starszy asystent w Katedrze Elektrotechniki Politechniki Warszawskiej (1951 – 1954). W r. 1954 pracował jako inżynier badawczy w laboratorium przemysłu samochodowego na Żeraniu. W r. 1955 został adiunktem i kierownikiem pracowni w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN.

Brał udział w konstrukcji pierwszego w PRL systemu diagnostycznego USG. W r. 1957 skonstruował [AAH](#) - maszynę matematyczną do długoterminowych prognoz pogody dla PIHIM, a w r. 1959 [AKAT-1](#) , pierwszą w Europie maszynę cyfrowo-analogową do rozwiązywania układów równań różniczkowych i do symulacji obiektów dynamicznych, np. resorowanie, przepływy cieplne, aerodynamika itp. Za te konstrukcje wygrał konkurs Młodych Talentów i otrzymał, jako jeden z 6 zwycięzców na 200 kandydatów z całego świata, Fellowship UNESCO. Wyjechał na studia podyplomowe w Harvard University i MIT, Cambridge Mass., USA (1961-1962). Po powrocie był kierownikiem pracowni Sztucznej inteligencji w Instytucie Automatyki PAN. Skonstruował pierwszą w Europie maszynę samouczącą się i rozpoznającą kształty – PERCEPTRON (1964).

W r. 1965 został kierownikiem pracowni Komputerów w Instytucie Fizyki Doświadczalnej UW. Skonstruował skaner do pomiarów torów cząstek elementarnych na kliszach z CERN. W latach 1965-1968 skonstruował w 11-osobowym zespole komputer KAR-65, pierwszy w Europie system asynchroniczny, ze zmiennym przecinkiem, 100 tys. operacji na sekundę. Maszyna ta pracowała w IFD 20 lat, co było rekordem światowym.

W r. 1969 zaprojektował uniwersalny, modularny 16-bitowy minikomputer K-202, o kilku nowych rozwiązaniach w skali światowej, jak stronicowe adresowanie pamięci operacyjnej, pozwalające na adresowanie 8 MB , gdy współczesne minikomputery mogły mieć tylko 64 kB. Został członkiem Państwowej Komisji Oceny Maszyn Matematycznych, członkiem Komitetu Informatyki PAN, członkiem Prezydium Polskiego Komitetu Automatycznego Przetwarzania Informacji. W r. 1970 zorganizował Zakład Minikomputerów przy Zakładach Era w Warszawie-Włochy i był jego dyrektorem i głównym konstruktorem. Prototyp [K-202](#) - szybkość 1 milion op/s,

wieloprocesorowość, wielkość obecnego PC-ta, koszt elementów tylko 1.800 USD wraz oprogramowaniem - został wystawiony w r. 1971 na wystawie w Olimpii w Londynie i na Targach Poznańskich, wzbudzając wielkie zainteresowanie władz PRL, jak też fachowców w Europie i w USA. Było 3000 zamówień z kraju i zagranicy. W r. 1972 było gotowych 30 szt. minikomputera, 15 z nich poszło na eksport, reszta została zainstalowana w urzędach, uczelniach i zakładach przemysłowych: MSW, MSZ, Krajowa Dyspozycja Mocy, politechniki, uniwersytety, Marynarka Wojenna. Rozpoczęto budowę następnych 200 sztuk K-202. W r. 1973 z powodów politycznych, zawiści ludzkich i konkurencji z zakładami Elwro oraz Instytutem Maszyn Matematycznych, jak też przemysłu ZSRR, Zakład Minikomputerów zamknięto, a Karpińskiemu dano „wilczy bilet” i nie pozwolono pracować w elektronice i informatyce. Po wielu interwencjach zatrudniono go w Instytucie Przemysłu Budowlanego PW, gdzie wykładał podstawy informatyki. W r. 1974 otrzymał z konsorcjum Singer USA propozycję angażu jako konsultanta głównego konstruktora komputerów, ocenianą jako zaszczytną dla Polski, jednakże odmówiono wydania paszportu.

W tej sytuacji w r. 1978 postanowił zrobić coś spektakularnego: wydzierżawił na zapadłej wsi pod Olsztynem rozwaloną chałupę poniemiecką i 10 ha ziemi, ukończył kurs zawodowego rolnika i hodował tam kilka świń, krowę i kilkadziesiąt kur. Raz na tydzień jeździł do Warszawy, z wykładami na Politechnice Warszawskiej. Kronika filmowa nakręciła o nim film, w którym na pytanie reporterki odpowiedział: „wolę mieć do czynienia z prawdziwymi świniami”. Rozpętała się wrzawa w prasie, dyrektor Zjednoczenia Mera zaproponował mu wówczas stanowisko dyrektora IMM, ale było to stanowisko „nomenklaturowe” i Karpiński jako bezpartyjny nie uzyskał zgody partii, a propozycję objęcia stanowiska dyrektora technicznego odrzucił. Wiosną 1981 załoga Zakładu Minikomputerów MERA wybrała go na dyrektora, czego minister przemysłu nie zatwierdził.

Wobec nagonki w prasie wyjechał do Szwajcarii, na zaproszenie Stefana Kudelskiego, dyrektora i właściciela zakładów NAGRA, jako jego konsultant. Skonstruował tam w r. 1982 cyfrowy synchronizator profesjonalnych magnetofonów studyjnych. W r. 1983 założył ze szwajcarskim wspólnikiem zakład badawczy „Karpiński Computer Systems”. Pracował nad rozpoznaniem mowy, tłumaczeniem maszynowym języków naturalnych i sterowaniem automatyki. Zademonstrował robota sterowanego głosem na wystawie w Bernie. Były dobre wyniki w dziedzinie automatycznego tłumaczenia, ale zabrakło funduszy na dalsze badania i firmę zamknięto. Został wówczas managerem departamentu informatyki w banku z siedzibą w Zurychu i oddziałem w Lichtensteinie. Od r. 1987 pracował jako międzynarodowy konsultant i konstruował nowy typ małego skanera do czytania tekstów drukowanych, zwanego „PenReader”.

Po r. 1989 przeniósł się do Warszawy i uruchomił produkcję PenReaderów. Po wyprodukowaniu 500 sztuk w Zakładach Mechanicznych w Szczytnie, wziął kredyt pod zastaw swojego domu. Na skutek pułapki finansowej uzyskał tylko pierwszą transzę, a drugiej i trzeciej bank odmówił, nadto egzekwował spłaty za pierwszą, podczas gdy produkcja jeszcze się nie rozpoczęła, oraz wymagał spłacenia odsetków karnych. Doprowadziło to do zajęcia i zlicytowania domu znacznie poniżej jego wartości.

W latach 1990 – 1993 był doradcą ministra finansów ds. informatyki. Do r. 1996 konstruował kasy fiskalne w swojej firmie JK Electronics Ltd., jednak trzykrotne włamania i rabunek urzędów doprowadziły do bankructwa. Następnie założył Zakład Kas Fiskalnych w Zakładach Libella w Warszawie. Uruchomiono produkcję bardzo udanego modelu kasy fiskalnej, jednakże dyrekcja Libelli odsunęła go od kierowania zakładem. Przeniósł wtedy

produkcję kas do firmy Aparator w Toruniu. Ale po uzyskaniu homologacji i wyprodukowaniu próbnej serii produkcję zaniechano, gdy z winy firmy lutującej płyty główne oraz błędu dyrektora Aparatora, bez uprzedniego sprawdzenia przekazano do lutowania całą serię 3 tys. sztuk,.

Od r. 2001 jest na emeryturze i zajmuje się programowaniem systemów sztucznej inteligencji: rozpoznawaniem mowy i pisma. Konsultuje też rozmaite projekty informatyczne.

Kategoria: [Ludzie IT](#)

https://web.archive.org/web/20100224102826/http://itpedia.pl/index.php/Karpi%C5%84ski_Jacek_200409